

تهیه و تنظیم: دکتر فرناز نایب مراد

کاربرد نانو سیلیکون

تشکیل می‌دهند. و از همه مهمتر عایق‌های نانو به دلیل مواد پلیمری و سیلیکونی همچنین به اکسیستم وارد نمی‌کند.

:: سیلیکون چیست؟

عنصر سیلیکون اولین بار در سال ۱۸۲۴ توسط برنلوبس کشف شد و اولین پلیمر سیلوکسانی در سال ۱۸۷۲ توسط لادنبرگ ساخته شد.

سیلیسیم یکی از عناصری است که با استخلاف های آلی به مشتقات سیلیکونی نظری سیلوکسان (SILOXANE)، سیل سیکیوکسان (SILSESQUIOXANES)، سیلازان (SILAZANE) کربوسیلان (CARBOSILANE)، قابل تبدیل است نسبت اتم اکسیژن و سایر گروه های آلی روی اتم سیلیسیم آن را به ترکیباتی با خواص ویژه تبدیل می کند. EM در این میان سیلوکسان ها با پیوند یک در میان اتم اکسیژن و اتم سیلیسیم، که توسط گروه های آلی استخلاف شده، دارای اهمیت فراوانی هستند.

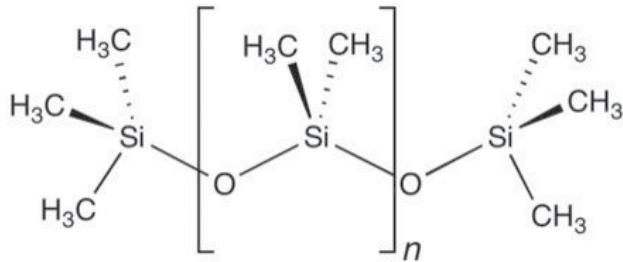
اساس ترکیبات پلیمری سیلیکون را زنجیره مولکولی شامل اتم سیلیسیم تشکیل می دهد که پلی سیلوکسان ها (R₂SiO) به علت شباهت ساختاری باکتون ها (R₂CO)، به سیلیکون معروف شده‌اند.

معروف‌ترین پلیمر سیلیکون‌ها، پلی دی متیل سیلوکسان (POLYDIMETHYLSILOXANE) است که در مقیاس وسیع صنعتی تولید می‌شود و استخلافات مختلف نظری فنیل، اتیل، پروپیل و غیره از نرخ تولید کمتری برخوردار هستند.

پلی سیلوکسان ها نیز همانند سایر پلیمرها دارای آرایش ساختاری نظری هموپلیمر (سیالات سیلوکسانی فعال و غیر فعال) و کوپلیمرها (سطح فعال ها پلی سیلوکسان - پلی اتر، پلی سیلوکسان پلی استرها و غیره) و مولکول های کوچک واکنش پذیر هستند.

از نظر دسته‌بندی کاربردی مواد پلیمری سیلوکسانی می‌توان به رزین‌ها (ساختارهای شاخه‌ای شبکه ای شونده)، الاستومرها (استیک‌های پخت شونده و ساختارهای شبکه‌ای)، سیال‌ها (پلیمرهای خطی غیر واکنش پذیر) و کوپلیمرهای متنوع سیلوکسانی برای مواد افزودنی نام برد.

در این کار علمی، هدف ما معرفی مواد سیلیکونی مورد استفاده در صنایع پلیمری و خصوصاً صنایع رنگ و دلایل ویژگی منحصر به فرد آنها می‌باشد.

جهانی را در آینده تصور کنید که دیگر به نفت یا مشتقات آن وابستگی نداشته باشد. از فناوری‌های جدیدی مانند عایق نانو استفاده شود. سوختهای فسیلی برای تامین نیازهای انرژی ما مورد استفاده قرار نگیرند. همچنین استفاده از انرژی ملی با ضریب بیش از ۵۰ درصد در خانه‌ها و مشاغلی که وابسته کربن هستند، بسیار کم یا قطع شود.

پیشرفت تکنولوژی و فناوری در سال‌های اخیر به سمت دوستی با محیط زیست رفته است. یکی از فناوری‌های جدیدی که علاوه بر کارایی پایدارتر در بسیاری از صنایع به حفظ محیط زیست هم کمک فراوانی می‌کند، فناوری نانو است. عایق نانو رطوبتی و حرارتی علاوه بر ساختمان‌ها در سازه‌های زیرزمینی، دیواره‌ها و سقف تونل‌ها، سازه‌های دریایی و کشتیرانی، تاسیسات و تجهیزات در بخش شهری و صنعتی، آثrodinamیک‌ها و... نیز کاربرد دارد. برای اطلاع از اینکه عایق نانو چیست، بهتر است در ابتدا ترکیبات سازنده آن معرفی شود.

:: مواد تشکیل دهنده عایق نانو سیلیکون

عنصر اصلی به کار رفته سیلیکون است. دارای دو جزء رزین و کامپوزیت با ساختار متخلخل نانو است که بخش رزینی بستری است برای در گرفتن بخش کامپوزیتی عایق.

ظرفیت بالای نانواز ترکیب مواد سازنده آن یعنی ذرات پلیمری نانومتخلخل ناشی می‌شود. عایق‌های رطوبتی به صورت رنگ‌های متنوع با قلم مو یا با پاشش درستگاه‌های پیستونی بر روی سطوح آغشته می‌شود. در نهایت پس از خشک شدن یک سطح با پرزاها ریز و با حالت الاستیسیته

منومرهای حلقوی مشهورترین منومرهای حلقه ای جهت سنتز پلی دی متیل سیلوکسان‌ها، اکاتامتیل سیکلووتراسیلوکسان (ترامر) و هگزا متیل سیکلوتری سیلوکسان (تریمر) هستند.

منومرهای حلقوی حاصل پلیمریزاسیون آبکافت و تراکم هالوسیلان‌ها هستند که در اثر واکنش گازگرفتگی از پشت سر باعث تشکیل حلقه‌هایی با طول زنجیر متفاوت می‌شوند.

تحقیقات اولیه برای پلیمریزاسیون کاتیونی^۴ در حضور تری فلوئور متان سولفونیک اسید (تری فیلیک اسید) توسط سیگوالت SIGWALT و چاینوسکی CHOJNOWSKI صورت پذیرفت.

در سال ۱۹۵۹ هاید HYDE و ولی WEHRLY تحقیقاتی با موضوع پلیمریزاسیون حلقه گشایی سیلوکسان‌ها به روش امولسیونی انجام دادند.

منومرهای حلقوی در ابتدای واکنش در حضور کاتالیزور، باعث ایجاد الیگومرهای حلقوی با اندازه بزرگتر از منومر اولیه خواهند شد.

این الیگومرها حلقوی با پیشرفت واکنش، تبدیل به پلیمری خطی می‌شوند. حلقه سیلوکسان به طور یک در میان اتم اکسیژن دارد و کاتالیزورهای بازی و اسیدی با حمله به محله‌ای هسته دوست و الکترون دوست، سازوکارهای متفاوتی برای پلیمریزاسیون خواهند داشت.

پلیمریزاسیون کاتیونی حلقه گشا بر روی منومرهای حلقوی سیلوکسان معمولاً با اسیدهای قوی انجام می‌شود. سازوکار پلیمریزاسیون با گسترش حلقة و اتصال به سایر منومرها پیش می‌رود.

اتم اکسیژن در حلقه سیلوکسانی موقعیتی پر الکترون دارد و اصطلاحاً آن را اتم هسته دوست NUCLEOPHILE گویند و به وسیله کاتالیزور اسیدی تری فیلیک اسید پروتونه می‌شود.

در ادامه آبیون سولفونات به اتم سیلیسیم حمله کرده و بین طریق سیلوکسان حلقه گشایی می‌گردد. حلقه باز شده، منومرهای حلقوی دیگر را باز کرده و به یکدیگر متصل می‌کند.

در نهایت با توجه به شرایط واکنش و مقدار کاتالیزور پلی دی متیل سیلوکسان با یک انتهای هیدروکسیل و انتهای دیگر تری فیلات استر تشکیل می‌شود. محصول نهایی در حضور قلیاً و آب منجر به تشکیل پلی دی متیل سیلوکسان با دو انتهای هیدروکسیل خواهد شد.

پلی دی متیل سیلوکسان‌ها از طریق پلیمریزاسیون‌های آبیونی منومرهای حلقوی سیلوکسانی نیز قابل تولید هستند.

آنیون‌های شروع کننده پلیمریزاسیون حلقه گشا هیدروکسید فلزات هستند و برای سازگاری بهتر با محیط‌های غیر قطبی از ترکیبات آمینی و کمپلکس‌های فلزی هسته دوست استفاده می‌شوند.

در پلیمریزاسیون آبیونی حلقه گشا، اتم سیلیسیم، مورد حمله آبیون قرار می‌گیرد و آبیون اکسیژن حاصل به سایر منومرها حلقوی سیلوکسان حمله کرده و پلی دی متیل سیلوکسان حاصل می‌شود.

پلی دی متیل سیلوکسان‌ها از طریق آبکافت و تراکم کلر و سیلان‌ها نیز سنتز

از نظر علمی، سیلیکون‌ها پلیمرهایی هستند که شامل هر ترکیب بی اثر و مصنوعی است که از واحدهای تکرار شونده سیلوکسان تشکیل شده است که زنجیره ای از اتمهای سیلیسیم و اکسیژن متناوب است. همه آنها اغلب با کربن و/یا هیدروژن ترکیب می‌شوند.

۱- روش‌های تهیه منومرهای سیلیکونی

۱-۱- استفاده از سیلیس (شیشه) (فرایند کیپینگ - گرینیارد (- GRIGNARD

در این فرآیند واکنش جانشینی اکسیژن در مجاورت اتم سیلیسیم با کلر انجام می‌گیرد و تراکلرید سیلیسیم حاصل می‌شود. برای وارد کردن استخلاف آلی به این مولکول با استفاده از واکنش گر-گرینیارد، بخش آلی مورد نظر، با کلر متصل به سیلیسیم جایگزین می‌گردد و با توجه به نسبت استوکیومتری، منومرهای منو، دی، تری سنتز می‌شوند. منومر دی متیل دی کلروسیلان مهم‌ترین منومری است که در فرآیند مذکور سنتز می‌شود. برای خالص سازی منومرهای سنتزی از روش تقطیر جزء به جزء استفاده می‌شود. اگرچه ماده اولیه این فرآیند از منابع طبیعی اکسید سیلیسیم فراهم می‌شود ولی این فرآیند دارای پیچیدگی روش از جمله دمای بالا، استفاده مستقیم از ماده فعال کلر، مسیر تولید طولانی و ضایعات شیمیایی فراوان می‌باشد.

۱-۲- استفاده مستقیم از عنصر سیلیسیم (فرآیند رخو (ROCHOW

سنتز منومرهای کلرو سیلان به وسیله روش رخو، استفاده مستقیم از عنصر سیلیسیم و گروههای آلکیل هالید در مجاورت کاتالیزور مس می‌باشد. در این روش عنصر سیلیسیم در حضور متیل کلراید یا هیدروکلریک اسید، طیف وسیعی از منومرهای ایتشکیل می‌دهند که در سنتز انواع پلیمرهای سیلیکونی و اتیل سیلیکات و پودر سیلیکا خام مورد استفاده دارند. شما کلی از این فرآیند را نشان می‌دهد.

در تولید منومرهای کلرو سیلانی با فرآیند رخو که روش اصلی در صنعت می‌باشد، می‌توان گروههای متنوعی از قبیل آلکیل، آریل، آلیل و غیره را با گروههای کلر جانشین کرد. این منومرهای در سنتز انواع ترکیبات ارزش از جمله رزین‌ها، الاستومرها، سیالات واکنش پذیر، عوامل شبکه‌ای کننده، مواد افزودنی، فوم‌ها، مواد تکمیلی صنایع ساجی، موادی با کاربرد در الکترونیک، امولسیونهای سیلیکونی و ذرات سیلیس با خواص متفاوت استفاده می‌شوند.

۲- روش‌های تهیه مواد پلیمری سیلیکونی

پلی دی متیل سیلوکسان از طریق واکنش پلیمریزاسیون حلقه گشا (RING OPENING) از منومرهای حلقه‌ای با سازوکارهای کاتیونی و آبیونی و یا از واکنش آبکافت - تراکم منومرهای کلروسیلانی در شرایط قلیایی در محیط آبی سنتز می‌شوند در زیر به اختصار روش‌های کاتیونی، آبیونی و آبکافت - تراکم بررسی می‌گردد.

Silicon Rubbers and Their Application in Nanotechnology

مواد افزودنی سیلیکونی SILICONIC ADDITIVES سیالات SILOXNES ELASTOMERS سیلوکسانی SILOXANES FLUIDE رنگدانه های سیلانی SILANE PIGMENTS & NANO PARTICLE نانوذرات و رنگدانه های سیلانی

می شوند دی متیل دی کلرو سیلان به دلیل داشتن اتم سیلیسیم الکترون دوست به محض قرارگیری در محیط آبی (هسته دوست) آبکافت شده و به دی متیل دی سیلانول DI METHYL DISILANOL تبدیل می گردد، سپس با تراکم گروههای سیلانولی (نایپایدار) پلیمر دی متیل سیلوکسان شکل می گیرد. سیلانهای آلكوكسیله نیز با آبکافت گروه آلكوكسی در محیط آبی و تولید الکل های کوچک امکان تراکم را برای گروههای هیدروکسیل به وجود آمده، فراهم می کنند. سرعت آبکافت سیلانها آلكوكسیله بستگی به نوع الکل متصل شده دارد که به ترتیب در متیل، اتیل و غیره سرعت آبکافت کمتر می شود البته امکان تشكیل حلقه های سیلوکسانی در این نوع پلیمری زیاد است. زیرا گروه های آبکافت شده در طول زنجیره انعطاف پذیر می توانند به عنوان هسته دوست به اتم سیلیسیم در طول زنجیره حمله کرده (گازگرفتگی زنجیره) و حلقه های را تشکیل دهند.

۱-۳-رزین های سیلیکونی
رزین های مواد پلیمری با جرم مولکولی پایین با گروه های عاملی واکنش پذیر می باشند که در زمان کاربرد با تشکیل شبکه سه بعدی زنجیره های پلیمری (واکنش پخت)، نقش خود را ایفا می کنند.

رزین های سیلیکونی که قابلیت تشكیل فیلم محافظ را ایجاد می کنند به صورت مواد پلیمری سیلوکسانی با ذرات سیلیس اصلاح شده، یافت می شوند که امروزه کاربردهای متنوع تری یافته و خواص قابل توجهی را راهی می دهند.

رزین های سیلوکسانی شامل پلی دی متیل سیلوکسان، پلی دی فنیل سیلوکسان و یا متیل فنیل سیلوکسان می باشند.

رزین های سیلیکونی و یا الیگومرهای واکنش پذیر می توانند به عنوان اصلاح کننده خواص رزین های پر مصرف دیگر به کار روند.

اکثر رزین های پر مصرف نظیر اپوکسی و نووالاک و پلی استرها خواص ضربه پذیری و مقاومت مکانیکی قابل قبول ندارند و از خواص نرم کنندگی رزین های سیلیکونی و مواد قابل ترکیب و سازگار با سامانه های رزینی می توان در اصلاح آنها استفاده کرد که پلیمرهای حاصل تحت عنوان هیبرید پلیمری شناخته شده اند.

رزین های سیلیکونی ساختار شاخه ای دارند و در سنتز آنها از منومرهای متیل تری کلرو سیلان استفاده می شود. برای افزایش سازگاری و افزایش پایداری حرارتی رزین سیلیکون از منومرهای فنیل و اتیل سیلوکسان در طراحی رزین استفاده می شود.

منومرهای سیلانی اصلاح شده با گروه های آلكوكسی که قابلیت فرآیند آبکافت و تراکم را دارا می باشند تحت عنوان پوشش های تبدیلی اتیل سیلیکات (یا

سیلوکسان های سنتز شده از آبکافت کلرو سیلان ها و سپس تراکم گروههای هیدروکسیلی که نایپایدار هستند معمولاً به پلیمری خطی تبدیل نمی شوند و بخشی از محصول به شکل پلیمرهای حلقوی یا الیگو سیلوکسان با درجه پلیمری شدن حدود ۳-۱۰ درمی آیند. واکنش آبکافت کلرو سیلان در محیط آب با مقدار اضافی قلیا تسريع می شود که اغلب برای جداسازی اسید کلریدریک از قلیا استفاده می شود.

روش آبکافت و تراکم منومرهای کلرو سیلانی قابل کنترل بوده و منجر به پیدا شدن منومرهای حلقوی یا الیگومرهای خطی می گردد. محصولات حد واسط یا سایر منومرهای تحت شرایط واکنش مناسب به طیف وسیعی از محصولات تجاری سیلیکونی قابل تبدیل هستند.

۳-موارد استفاده مواد سیلیکونی
مواد سیلیکونی مورد استفاده را می توان به طور کلی به رزین های سیلیکونی

خواص سطح فعال‌های سیلیکونی تفاوت در ساختار مولکولی و جرم مولکولی، آرایش پیکره بندی کوپلیمری است.

(ب) در فرمولاسیون پوشش های آب پایه به علت بالا بودن کشش سطحی محمل اصلی (آب) تشکیل دهنده فیلم، به خوبی سطح را تر نمی‌کند و با افزودن مواد سطح فعال و در نتیجه با کاهش کشش سطحی موجب بهبود خواص دیگری نظیر پراکنش بهتر رنگدانه هادر محمل، پایداری فرمولاسیون وغیره می‌شود. در این میان مواد سطح فعال سیلیکونی علاوه بر مصرف وزنی کمتر نسبت به سایر سطح فعال‌ها موجب نرمی و انعطاف پیشرفت پوشش نیز می‌شود.

مجموعاً مواد افزودنی سیلیکونی دارای کاربردهای وسیعی در صنایع رنگ از جمله پراکنش یارها (پایه آبی و پایه حلالی)، ترکنده، همتراز کننده، مواد ضد انعقاد و کلوجه شدن، افزاینده چسبندگی، بهبود دهندهای رئولوژی و جریان سیال، ضد کفه، فومزاها، جاذب‌های اشعه پرتو فرابنفش، افزودنی نانویی برای پوشش‌های ضد سایش و خشن دارند.

واکس‌های امولسیونی، روان کننده‌ها، مواد ضد الکتریسته ساکن برای رسینندگی و همچنین سیلیکون‌هایی که حالت (نرمی) بی نظیر را به سطوح از جمله منسوجات، مو و پوست می‌بخشند.

۳- سیالات سیلیکونی

سیالات سیلوکسانی، پلی دی متیل سیلوکسان‌های با ساختار خطی و با جرم مولکولی متفاوت هستند.

سیالات سیلیکونی به دو نوع واکنش‌پذیر و غیر واکنش‌پذیر تقسیم می‌گردند. سیالات واکنش پذیر، زنجیره ای پلیمری با گروه انتهایی واکنش‌پذیر از جمله گروههای هیدروکسیل، کربوکسیل، اپوکسی، آمین، هالورن، آلكوکسی، وینیل وغیره است که برای واکنش با مواد پلیمری دیگر و برای خمیرهای درزگیر سیلیکونی والاستورمری طراحی شده‌اند.

سیالات واکنش ناپذیر، پلی دی متیل سیلوکسانی خطی با گروه انتهایی متیل (واکنش ناپذیر) است که بیشتر به روغن‌های سیلیکونی معروفند و برای کاربردهای ضدکف‌های امولسیونی، ماده افزودنی پوشش‌های چکشی، مواد رها ساز قالب، ناقل‌های حرارتی و روان ساز‌های با کارایی دمایی بالا مورد مصرف قرار می‌گیرند.

۴- الاستومرهاي سيليكوني

خاصیت کشسانی ناشی از تشکیل شبکه سه بعدی با قابلیت ارجاعی برای اجزاء شبکه پلیمری پخت شده می‌باشد.

الاستومرهاي سيليكسانی دارای ساختارهای خطی و شاخه‌ای با دو ساز و کار تراکمی و اضافی به ساختار شبکه‌ای نهایی خود تبدیل می‌شوند.

گروههای عاملی فعال بر روی پیش‌پلیمرهای الاستومری از قبیل وینیل، هیدروژن و هیدروکسیل باعث اتصالات عرضی شده و شبکه سه بعدی از سیلوکسان با خواص الاستومری گوناگون تشکیل می‌دهند.

تنوع الاستومرهاي سيليكوني از لحاظ دمایی پخت، نوع سازو کار پخت، به کارگیری پرکننده‌ها می‌باشد.

پوشش‌های مقاوم حرارتی) مورد استفاده قرار می‌گیرند.

این پوشش دارای درصد بالایی از رنگدانه روی می‌باشد و با رطوبت و اسید محیط، فرآیند آبکافت - تراکم توسعه یافته و در نهایت فیلم شبکه ای محافظ را ایجاد می‌نماید.

رزین اتیل سیلیکات معمولاً در سه نوع اتیل سیلیکات ۲۸، اتیل سیلیکات ۴۰ و اتیل سیلیکات ۴۸ به طور تجاری وجود دارد که این اعداد بیانگر درصد وزنی سیلیکا موجود در سیستم است. سرعت واکنش آبکافت و تراکم به ترتیب برای سیلان‌های متوكسی، اتوکسی و پروپوکسی کاهش می‌یابد.

۲- مواد افزودنی سیلیکونی

(الف) سطح فعال‌های سیلیکونی

سطح فعال‌های سیلوکسان شامل پیکره پلی دی متیل سیلوکسان می‌باشد که زنجیره‌های قطبی به این پیکره متصل شده‌اند. سطح فعال‌های سیلوکسان ویژگی‌های منحصر به فردی نسبت به سایر سطح فعال‌ها دارند از جمله:

- سیلیکون ماده آب گزیز است.

- سطح فعال‌های سیلیکونی قادر هستند کشش سطحی را تا حد ۲۰ (دین بر سانتی متر) در مقایسه با انواع سطح فعال‌های هیدروکربنی وغیره که حدود ۳۰ (دین بر سانتی متر) می‌باشد کاهش دهند.

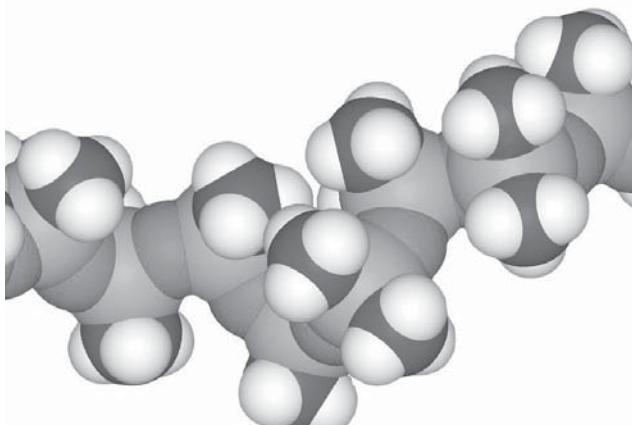
- از آنها برای سطح فعال‌های هر دو محیط آبی و غیر آبی استفاده می‌شود.

- سیلیکون‌ها با روش‌های متفاوتی تهییه می‌شوند و ساختارهای مولکولی و تنوع وسیع را حاصل می‌کنند که اغلب از جرم مولکولی‌های پایین و مایع تا جرم مولکولی‌های بالا را شامل می‌شوند.

سطح فعال‌های سیلوکسان در سال ۱۹۵۰ برای تولید فوم‌های پلی بورتان و بعد از آن برای سایر کاربردها معرفی شدند.

کاربردهای مهم سطح فعال‌های سیلیکونی غیر آبی برای تولید فوم‌های پلی بورتان، تولید روغن به عنوان امولسیون زدا و ضد کف‌ها در سوخت می‌باشد. سطح فعال‌های سیلیکونی با کاهش کشش سطحی در پلی‌ال‌های تبدیل شونده به پلی بورتان باعث پایداری و قابلیت کنترل حفره‌های ایجاد شده توسط دمنده می‌شوند و در تولید فوم‌های سخت و نرم نقش اساسی دارند از عوامل مؤثر در

تحمل کند. استفاده از آنها بسیار آسان است، تا حدی به دلیل ویسکوزیته آنها، و ابزار آلات آنها بسیار آسان است.

چگونه می‌توان از سیلیکون استفاده کرد؟

سیلیکون‌ها بیش از ۶۰ سال است که به عنوان چسب و درزگیر استفاده می‌شوند. در طی آن سال‌ها، پیشرفت‌های زیادی وجود داشته است که استفاده را به سمت بخش‌های صنعتی سوق داده است. درزگیرهای مبتنی بر سیلیکون می‌توانند با انبساط و انطباق حرکت کنند. با این حال، آنها فقط می‌توانند تحت بارهای مکانیکی نسبتاً کوچک، کشش سطحی کم قرار بگیرند و نمی‌توانند بیش از حد رنگ شوند. بنابراین، به طور کلی فقط به عنوان درزگیر استفاده می‌شود.

کاربردهای سیلیکون

در حال حاضر سیلیکون بیشترین استفاده را در بخش ساخت و ساز دارد. از سیلیکون در صنایع زیر استفاده می‌شود مایعات و ژلهای سیلیکونی، خودرو، حفاظت از برق، تجهیزات ورزشی، کاربردهای پزشکی، پاسمنان، لوله‌های پزشکی و محصولات ارتопدی، پنجره و نما

برخی از ویژگی‌های گلیدی:

- * مقاومت در برابر اشعه ماده‌بنفس - خوب
- * مقاومت در برابر حرارت - عالی
- * اکستروژن در دمای پایین - خوب
- * قابلیت رنگ آمیزی - بسیار ضعیف
- * در درسترس بودن در رنگ - خوب
- * بدون حباب - خوب است
- * طیف چسبندگی - منصفانه
- * رنگ آمیزی - بسیار ضعیف
- * دوستی با محیط زیست - ضعیف

منابع در دفتر نشریه موجود است.

لاستیک‌های پخت شونده در دمای محیط و لاستیک‌های پخت شونده در دمای بالا از انواع لاستیک‌های قابل پخت با واکنش رادیکالی گروههای غیر اشباع تعییه شده در ساختار پلیمری هستند. خمیرهای درزگیر و آببندی که نیاز است مواد پرکننده داشته باشند از دسته‌ای هستند که پخت الاستومرهای سیلیکونی را بر طبقات انجام می‌دهند.

۵-۳- نانوذرات و رنگدانه‌های سیلانی

سیلیسیم دی اکسید حاصل از سدیم سیلیکات معدنی (شیشه) یکی از فراوان ترین پودرهای معدنی است که در صنایع مصالح ساختمانی و پوششی کاربرد فراوانی دارد.

سیلیسیم می‌تواند از بازیافت و خالص سازی سنگ‌های معدنی سیلیس دار به دست آید. همچنین از واکنش آبکافت و تراکم (سل - ژل) آلوکوسی سیلان‌ها، شبکه سه بعدی اکسید سیلیسیم تشکیل می‌شود که دارای گروههای عاملی واکنش پذیر نیز است.

در فرآیند سل - ژل پارامترهایی قابل کنترل هستند که بر خواص و اندازه ذرات تشکیل شونده سیلیس تاثیر به سزاپای دارند. امروزه سطح سیلیس برای کاربردهای خاص با گروههای عاملی مختلف پیوند داده شده و اصلاح می‌شوند.

در صنعت رنگ و پوشش، سیلیس‌های اصلاح شده به عنوان رنگدانه‌های ضد خوردگی، مات کننده، تقویت کننده، خواص فیزیکی و مکانیکی و سایر کاربرد این مواد در جاذب‌های آلودگی، انتقال مواد زیستی و غیره می‌باشد.

۴- نتیجه گیری

سیلیکون‌ها و مواد مربوط به آن که طی ۷۰ سال اخیر معرفی و به کارگیری شده‌اند، به دلیل خواص بی نظیر و منحصر به فرد جایگاه خود را در صنایع مختلف و مخصوصاً صنایع پلیمر و رنگ، احراز کرده و عدم استفاده از آنها امکان ناپذیر است. پلیمرهای سیلوکسانی با گستره تنوع محصولات، خواص خارق العاده مشترک نظریه پایداری حرارتی - جویی - شیمیایی، کمینه دمای انتقال شیشه‌ای، و استگی کم خواص به دما، عایق الکتریکی، فعالیت سطح و آب گریزی عالی، تراوایی مناسب نسبت به گازها و زیست سازگاری نسبت به سایر پلیمری و مواد مورد مصرف دارند. از میان مواد بنیادی نیز نانوذرات سیلیس و سیلیس‌های اصلاح شده اهمیت و کاربرد ویژه‌ای دارند.

این ذرات آلی - معدنی در صنعت رنگ و پوشش به عنوان پرکننده، مات کننده، تقویت کننده خواص مکانیکی، بهبود در خواص ضد خوردگی پوشش‌های محافظه و در بخش‌های دیگر به عنوان جاذب آلاینده‌های محیط زیست و مواد تکمیل کالاهای نساجی به کار می‌روند.

خواص سیلیکون

از جمله خواص منحصر به فرد سیلیکون، مقاومت عالی آن در برابر دما است. این محصول می‌تواند هر چیزی بین -۶۰ تا ۲۰۰ درجه سانتیگراد را بدون تغییر شکل